

Sygn. akt VIII U 266/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2022 r. w Gliwicach

sprawy H. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania H. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 lutego 2022r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu H. C. prawo do rekompensaty od dnia 16 stycznia 2022r.

(-) sędzia del. Magdalena Kimel

Sygn. akt. VIII U 266/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 lutego 2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu H. C. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że do okresów pracy w warunkach szczególnych zaliczył odwołującemu 10 lat, 8 miesięcy i 19 dni. Równocześnie do okresów takiej pracy nie uwzględnił odwołującemu zatrudnienia po roku 1990.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych i następnie jej uwzględnienia przy wyliczaniu wysokości przyznanej emerytury. Podniósł, że zgodnie

z przedłożonymi przez niego świadectwami i zaświadczeniami oraz zeznaniami świadków,

o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych w całym okresie zatrudnienia w (...) S.A. w Z. od 15 lipca 1991r. do 31 maja 2000r. Tym samym spełnia warunki do przyznania mu prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji. Organ rentowy podkreślił, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresów zatrudnienia od 15 lipca 1991r. do 31 maja 2000r., na stanowisku robotnika za i wyładunkowego w Młynie nr (...) w T., bowiem ZUS zakwestionował potwierdzające ten fakt zapisy świadectwa pracy, które nie zostało wystawione przez pracodawcę.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony H. C., urodzony (...), od 16 stycznia 2022r. jest uprawniony do emerytury na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r. poz. 291 ze zm.), przyznanej decyzją z 2 marca 2021r.

Ubezpieczony 65 lat ukończył (...)

Decyzją z 2 lutego 2022r. (...) Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

Równocześnie zaskarżoną decyzją z 2 lutego 2022r. organ rentowy nie uwzględnił rekompensaty o której mowa w art. 21 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1924 ze zm.).

W aktach emerytalnych ubezpieczony znajduje się świadectwo pracy z 31 maja 2000r. wystawione przez Syndyka Masy Upadłości (...) S.A. w Z. w Upadłości. W treści tego świadectwa, w pkt 8 potwierdzono ubezpieczonemu wykonywania w okresie od 15 lipca 1991r. do 31 maja 2000r., pracy w warunkach szczególnych jako robotnika za i wyładunkowego, tj. pracę w szczególnych warunkach, określoną w wykazie A, dział X, poz. 10.

ZUS do pracy w warunkach szczególnych zaliczył odwołującemu 10 lat, 8 miesięcy i 19 dni, tj. okres zatrudnienia od 18 maja 1979r. do 15 października 1990r., w Hucie (...) w M..

Równocześnie ZUS nie zaliczył odwołującemu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 15 lipca 1991r. do 31 maja 2000r., jako robotnika za i wyładunkowego w Młynie nr (...) w T., należącym do (...) S.A. w Z..

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczony, domagał się uznania z pracą w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia u powyższego pracodawcy, w spornym okresie.

Odwołujący od 15 lipca 1991r., zatrudniony został w (...) Zakładach (...) w T.. Od początku był robotnikiem stale zajmującym się załadunkiem i wyładunkiem surowców i gotowych produktów. Odwołujący przez cały okres zatrudnienia w tym Młynie, zajmował się, w zależności od aktualnej potrzeby, rozładunkiem dostaw zboża, pakowaniem mąki i otrębów oraz załadunkiem wyrobów na samochody. W szczególności jego praca w ciągu dniówki roboczej wyglądała w ten sposób, że na pierwszej zmianie roboczej, w zależności od potrzeb, łopatami rozładowywał zboże dostarczone do młyna. Do jego obowiązków należało też ładowanie ze zbiorników gotowej mąki, bądź otrębów do worków o pojemności od 30 do 50 kg. Po napełnieniu worków musiał on je przenieść do specjalnej pochylni ślimakowej, którą worki te trafiały na niższy poziom do magazynu. Pracował również w magazynie, gdzie odbierał worki mąki i otrębów z ww. podajnika ślimakowego i układał je na przyzmy. Nadto w sytuacji, gdy przyjeżdżał samochód po odbiór produktów, odwołujący, podobnie jak pozostali pracownicy na jego stanowisku, dokonywał załadunku worków z gotowymi wyrobami, na samochody ciężarowe. Sporadycznie też, w razie pilnej potrzeby, tj. 3-4 razy w miesiącu, odwołujący, bądź inny pracownik za i rozładunkowy, udawali się ww. samochodem do piekarni, gdzie dokonywali rozładunku worków z mąką i otrębami. Taki podział obowiązywał na pierwszej zmianie roboczej. Z kolei na zmianie popołudniowej i nocnej, ładowacze zajmowali się wyłącznie załadunkiem gotowych wyrobów ze zbiorników do opakowań i ich ułożeniem w pochylni ślimakowej. Praca ta odbywała się codziennie przez pełne dniówki robocze.

Praca wykonywana była przez odwołującego w młynie, gdzie wykonywał pracę polegającą na pakowaniu otręb, nadto pomieszczenia magazynu i czyszczalni połączone były z młynem.

Z momentem zakończenia pracy u tego pracodawcy, odwołujący otrzymał świadectwo pracy od Syndyka Masy Upadłości, gdyż w tym czasie (...) S.A. w Z. zostały już postawione w stan upadłości.

Razem z ubezpieczonym w spornym okresie pracował M. K., który był zatrudniony na takim samym stanowisku jak odwołujący i wykonywał taką samą pracę.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadka M. K. (k.42-43), wyjaśnień odwołującego (k.43), a także akt osobowych odwołującego, dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadka i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne, przekonywujące i wzajemnie się potwierdzają, a nadto znajdują potwierdzenie w dokumentacji osobowej odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21, ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019r., poz. 1924 ze zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Bezspornie H. C. jest uprawniony do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, w oparciu o przepisy ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz. 504 ze zm.), jednocześnie nie występował o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła uprawnień ubezpieczonego do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych określa ogólne warunki nabycia prawa do rekompensaty, czyli – zgodnie z definicją legalną zamieszczoną w art. 2 pkt 5 ustawy – do odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze przez osoby, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

Prawo do rekompensaty przysługuje ubezpieczonemu, który legitymuje się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Chodzi w tym przypadku o pracę, o której mowa w art. 32, 33, 39, 40 i 50c ustawy (art. 21 ust. 1).

Zatem przesłankami uprawniającymi do rekompensaty są:

- utrata przez ubezpieczonego możliwości przejścia na emeryturę w związku z wygaśnięciem po dniu 31 grudnia 2008r. – w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. – podstawy normatywnej przewidującej takie uprawnienie;
- niespełnienie przez ubezpieczonego warunków uprawniających go do emerytury pomostowej;
- legitymowanie się przez ubezpieczonego co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- niezyskanie przez ubezpieczonego prawa do wcześniejszej emerytury według zasad przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła zatem ostatecznie posiadania przez ubezpieczonego wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem ZUS uznał za udowodnione jedynie 10 lat, 8 miesięcy i 19 dni okresów takiej pracy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15 letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w szczególnych warunkach, w całym okresie zatrudnienia w (...) S.A. w Z. od 15 lipca 1991r. do 31 maja 2000r., na stanowisku robotnika za i wyladunkowego.

W okresie tym ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śruty (wykaz A, dział X, poz. 10).

Praca wykonywana była przez odwołującego w młynie - gdzie pakował otręby, a pomieszczenia magazynu i czyszczalni połączone były z młynem. Charakter prac odwołującego opisany przez świadka i odwołującego w sposób szczegółowy, pozwala na zakwalifikowanie tych prac do prac określonych w wykazie. Bez wątplenia była to praca przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śruty i nie zmienia tego fakt, że odwołujący pakował produkty, gdyż rozporządzenie nie wymaga by była to praca wykonywana bezpośrednio przy tym procesie. Ponadto w całym okresie zatrudnienia odwołujący dostawał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, co wynika z dokumentacji osobowej odwołującego.

Bez znaczenia pozostaje, że ZUS zakwestionował zapisy wystawionego przez Syndyka Masy Upadłości świadectwa pracy z wykazanymi okresami pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został bowiem wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że H. C. legitymuje się 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Wobec faktu, że ubezpieczony spełniła wszystkie przesłanki uprawniające go do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję jak w sentencji wyroku.

(-) Sędzia del. Magdalena Kimel